

POLITIKNI RAZGOVORI

»Nov boj se je začel«, tako je otvo-
ril razgovor gospodar.

»Nova vojska?« je vprašal sosed,
ki se ni nič kaj razveselil, če je slišal
o vojni ali boju.

»Ni ta vojska krvava, pač pa je
huda. In ni samo pri nas, pač pa je
po celem svetu. In ni samo na držav-
nih mejah, pač pa je v vsakem kra-
ju.«

»No, potem nas bo pa kmalu konec
in se bo svet podrli«, se je pošalil ša-
ljivec. Gospodar pa je nadaljeval:

»Je to res toliko zlo, da ne vemo,
kam bo to peljalo!«

»Pa kak boj je to«, je konečno ho-
tel pojasniti župan.

»To je boj, ki ga proglašajo neka-
teri med posameznimi stanovni in po-
vdarjajo posebno še to, da je ta boj
med deželo in mestom. So nekateri
politikastri, ki jim je boj med stano-
vi — edini politični cilj. To so poseb-
no socijalisti, ki brez ozira na stanje
drugih stanov povdarjajo samo pred
pravice delavskega stanu. V Avstriji
je ta političen boj privedel že tako
daleč, da imata obe skupini že ob-
orožene čete. Pri nas pa sedaj ta boj
otvarjajo in to zaradi oblastnih skup-
čin.

V oblastni skupščini tako v mari-
borski kot v ljubljanski ima SLS po-
polno večino. Naša stranka noče no-
benega boja med stanovni, naša stran-
ka hoče, da se stanovni med seboj pod-
pirajo, da so drug drugemu pravični,
ne pa sovražni. Naša stranka stoji
pa tudi na tem stališču, da se mo-
ra pomagati najbolj tistemu, ki je
trenutno najbolj pomoči potreben.
Ozirati pa se je tudi na to, da se naj-
da pomoč tja, kjer se bo najprej po-
znala, kjer bo najprej — povrnjena.
Dejstvo je, da je danes naš kmet naj-
bolj v gospodarski stiski. Vse, kar
prodaja, je poceni, vse kar kupuje,
je drago. Treba je kmetu pomagati,
da bo več pridelal, da bo lahko pro-
dal poceni in kljub temu shajal. Za
zboljšanje kmetijske zemlje in za dvig
kmetijskih pridelkov in njih unov-
čenje je treba predvsem skrbeti. Od
tega ne bo imel koristi samo kmet,
ampak vsi stanovni. Ali ne bo delavec
tudi zadovoljen, če bo dobival poceni
hrano? Ali ne bo trgovec in obrtnik
zadovoljen, če bo kmet lahko kupo-
val pri njem svoje potrebščine, ki jih
danes ne more? Ako je oblastna skup-
ščina šla na to, da torej od te strani
začne reševati gospodarsko krizo, je
šla na edino pravo pot!«

»Kdo pa se temu protivi«, je dejal
župan in postal zelo borben.

»Zdaj, ko so začeli socijalisti boj
zoper oblastno skupščino na eni stra-
ni, so ga začeli industrijci na drugi
strani. Pretekli teden so imeli v Ma-
riboru zborovanje, kjer so dejali, da
je oblastna skupščina zavzela proti
industriji sovražno stališče. Kolikor
je meni znano, je ta očitek zelo kri-
vičen! Mi vemo, da je treba pri nas
industrijo vpeljati, da jo je treba šči-

titi, kolikor je to le mogoče. Toda in-
dustrija je pri nas s carino tako za-
ščiten, kakor niti od delač ni zašči-
ten kmet. Poglejmo v katerokoli pa-
nogo industrije, moramo reči, da si
je znala ustvariti carinsko zaščito.
Na primer omenimo le tovarne za
blago, za obleke. Saj smo sa to za-
ščito. Toda ta zaščita dela draginjo
kmetu in vsem delovnim slojem. Za-
to je pravično, ako ista zaščiten in-
dustrija pripomore k večji kupni mo-
či ravno delovnim slojem! In to do-
seže s tem, ako pripomore ustvarjati
v samoupravah!«

»Danes si pa zelo učen«, je dejal
šaljivec. »Povej to bolj po domače!«

»Naj ti bo«, je dejal gospodar. »Saj
ta boj ni nič novega, le včasih bolj
izbruhne kakor sicer.«

»Kakor Etna«, ga je prekinil ša-
ljivec.

»Iz teh rimskih krajev ti lahko po-
vem zgodbo, ki kaže na tak boj. Tu-
di v Rimu so se nekoč stanovni straš-
no spoprijeli med seboj. Šli so celo
narazen stanovat. Tedaj jim je pa-
meten mož povedal to-le priliko: Ne-
koč so se uprli posamezni udi telesa
proti želodcu, češ, ta samo leži sr di

POLITIKA

V NAŠI DRŽAVI.

Zoper praznovanje 1. decembra sta
se oglasila Maček in Pribičević, vsak
po svoje in drugače. Maček 1. decem-
bra sploh ne priznava, Pribičević ga
mora priznati, ker je ravno on tedaj
vodil Narodno veče v Zagrebu. Toda
on svetuje, da se ne praznuje, ven-
dar pri tem povdarja, da naj se po-
samezniki in tudi društva pristo-
voljno udeležijo proslave, če že hoče-
jo. To je bolj slab bojkot.

Nova vlada takoj po 1. decembru,
tako trdijo sedaj zopet nekateri ra-
dičevski listi. Kaj je na stvari? Naša
vlada je pripravljena takoj odstopi-
ti, ako je mogoče postaviti novo, v
katero bi šli tudi Hrvatje. Dokler pa
Hrvatje stoji na takem stališču, da
se sploh ne pogajajo, pa se vlada ne
bo umaknila — generalu, kakor se-
daj zopet zahteva Pribičević. Na nje-
govo zahtevo se ne bo nihče odzval.

Invalidom bo naša vlada izplačala
vse zaostanke. Eden najhujših dol-
gov, ki so jih zadnja leta napravile
razne vlade, je gotovo dolg invalid-
dom, katerim niso vlade izplačevale
invalidnine po zakonu. Teh zaostan-
kov se je nabralo do 80 milijonov di-
narjev. Naša vlada je hotela to stvar
takoj urediti, toda blagajne so bile
prazne, ko je nastopil vlado g. dr.
Korošec. Njegova prva skrb je bila,
da se invalidom izplača te zaostan-
ke. In sedaj se ho iz švedskega poso-
jila res izplačala svota 80 milijonov
Din invalidom. Zelo prav bi bilo, da
se to zgodi pred božičem.

Vladina večina trdna, opozicija se
krhal Kljub raznemu trenju v radi-
kalni stranki je vladina večina trd-
na. Ni pa tako opozicija. Ta ima tež-

telesa, prebavlja in nič ne dela, mi
drugi pa moramo tako delati in se
gibat! Uprimo se mu! In res so se
uprili. Želodec ni več dobival hrane.
In drugi udje so kmalu spoznali svo-
jo usodno zmoto. Noge so opešale,
roke so omahnile, glava je bolela. In
tedaj so prenehali udje s svojim bo-
jem in se poravnali z želodcem ter
mu zopet dovajali hrane, on pa je
nadalje krepil celo telo in vse ude!«

»To so pa menda že razumeli«, je
dejal šaljivec.

»To naj razumejo tudi naši, ki se
upirajo temu, češ, da oblastna skup-
ščina štiti samo kmeta. Njemu, ki
krepi vse druge stanovne, ki jim do-
vaja živeža, njemu, ki peša, je treba
prve pomoči. Te pomoči bodo posred-
no deležni vsi stanovni. SLS ni in ne
bo hujskala stanu proti stanu, niti
izkoriščala enega stanu, da bi s tem
pomagala drugemu. Pač pa hoče slo-
go med stanovni, vzajemno oporo ene
ga in drugega in to po položaju, v
kakešem se kdo nahaja. Zato so o-
čitki izkoriščanja krivični!«

»Jaz bi se pa kar dal izkoriščati,
če bi imel takole eno veliko tovarno«,
je končal šaljivec.

ke boje med seboj. Zagrebški listi se
že grizejo med sabo kot stekli psi.
Posamezni gospodje že kar spodna-
šajo drug drugega. O nekaterih pa
se celo sliši, da pojdejo kar na svojo
roko v Beograd. Med temi, ki bi radi
v Beograd, je tudi eden slovenskih
radičevcev in sicer poslanec Urek, ki
je baje rekel, da je poslanec zato, da
dela, in ne, da je doma. Nekateri srb-
ski listi celo pišejo, da bo Urek pre-
stopil v SLS, ker ne odobrava seda-
nje radičevsko demokratske politi-
ke.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Bode v Bolgariji državljanska voj-
na? Poročila, ki prihajajo iz Bolga-
rije, ne prinašajo ničesar veselega.
Pokolj med obema skupinama ma-
kedonstvujočih je zavzel tak raz-
mah, da so v posameznih okrajih že
prave vojne. Vlada seveda tega ne
more dalje mirno gledati in bo pose-
gla po orožju. S tem pa otvori — do-
mačo vojno. V vladi sami pa sta tudi
vedno bolj vidni dve struji. Najost-
rejše nastopa general Vlkov, ki so ga
enkrat žeh oteli vreči iz vlade, pa ni
šlo. Kredit je Bolgarska izgubila. Po-
sojilo, ki je bilo določeno za izplači-
lo, je izostalo.

Na Rumunskem — volitve! Na
Rumunskem je nova Maniujeva vla-
da razpisala volitve, ki se bodo vrši-
le svobodno in je vsako nasilje, pod-
kupovanje itd. strogo prepovedano.
Sedanja vlada bo dobila večino, to je
naprej gotovo. Samo to ni gotovo, če
bodo bogati graščaki pustili vladati
potem tej stranki. Graščakom ob
strani stoji namreč tudi general.

Češka deli avtonomijo. Češka re-
publika hoče ustreči zahtevam po-
sameznih pokrajin in jim dati začetek
avtonomije. Tako bo Češka razdelje-
na na štiri dežele: Češko, Moravsko,
Slovaško in Podkarpatsko. Za zače-
tek teh dežel se vršijo sedaj volitve.